

Evje og Hornnes
Kommune

Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2017 – 2020

Vedtatt i kommunestyret 08.12.16

EVJE OG HORNNES
KOMMUNE - Hjertet i Agder

Vår visjon:

Hjertet i Agder

Overordnet målsetning:

**Utvikle Evje og Hornnes til et pulserende regionsenter i
Agder**

INNHOOLD

HANDLINGSDEL	2
ØKONOMIPLAN	2
<i>Levekår .....</i>	3
<i>Kultur og fritid.....</i>	4
<i>Næringsutvikling.....</i>	5
<i>Regionsenter Evje .....</i>	6
<i>Vedlegg levekår .....</i>	8
<i>Vedlegg kultur og fritid.....</i>	9
<i>Vedlegg næringsliv .....</i>	10
<i>Vedlegg regionsenter Evje.....</i>	11
ØKONOMIPLAN	12
INNLEDNING.....	12
ØKONOMIPLANENS TALLDEL	14
ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT I ØKONOMIPLANPERIODEN	15
BUDSJETTSKJEMA 1A I ØKONOMIPLANPERIODEN:	16
BUDSJETTSKJEMA 1B I ØKONOMIPLANPERIODEN (UTVIKLING PER ENHET):.....	17
OVERSIKT OVER INVESTERINGER MV	19
PROGNOSE FOR GJELD, FINANSINNTEKTER, SKATT OG RAMMETILSKUDD, OG BRUK OG AVSETNING TIL FOND I ØKONOMIPLANPERIODEN	22

Handlingsdel

Handlingsdelen er en konkretisering av den overordnede samfunnsdelen. Denne delen av kommuneplanen peker på anbefalte utredninger og planer, prosjekter og enkelttiltak som skal jobbes med.

Handlingsdelen er delt inn etter tema på samme måte som den langsiktige samfunnsdelen. For øvrig er den delt inn i tiltak som har en direkte økonomisk konsekvens og tiltak som går på prioritering/ressursbruk i kommunen.

Handlingsdelen er 4-årig og skal revideres hvert år i forbindelse med behandling av økonomiplan og budsjett.

Økonomiplan

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte. Det skal være midler til å dekke utgifter og oppgaver som er satt opp i planen.

Økonomiplanen er 4-årig og skal revideres hvert år. I Evje og Hornnes kommune vedtas den sammen med årsbudsjettet for kommende år.

Levekår - Mangfold gir muligheter!

Opprettholde og videreutvikle kvaliteten i tilbudet som gis.

- Implementering av Samhandlingsreformen/pasientens helsetjenester
- Jobbe med tiltak i boligpolitisk plan
- Kompetansehevingsplan for barnehagesektoren (rulleres i 2020)
- Kompetansehevingsplan enhet for barnehage (ny)
- Kompetansehevingsplan for grunnskolen (rulleres i 2020)
- Barnehagebehovsplan (rulleres årlig i forbindelse med økonomiplan)
- Handlingsplan for trivsel, tryggleik og læring i grunnskolen (rulleres i 2020)
- Interkommunal ruspolitisk handlingsplan (rulleres i 2020)
- Videreutvikle voksenopplæringstilbudet
- Lederutvikling

Samarbeid

- SLT-modellen – Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak
- Tidlig innsats
- Drop-out

Barn og unge

- Tidlig innsats barnefattigdom

Oppfølging av utredning – oppvekst og kultur

- Rehabilitering og nærmiljøanlegg – Evjeskolene
- Utrede organisering av kulturskolen og implementering av rammeplan for kulturskolen

Folkehelse

- Oversiktsdokument folkehelse

Frivillighet

- Rekruttere til frivillig innsats
- Videreutvikle samarbeidet med frivillighetssentralen
- Dele ut frivillighetsprisen

Lokalhistorie- og kultur

- Tilrettelegge for bruk av kulturminner
- Vedlikeholde og videreutvikle turstier i nærområdet knyttet til kulturhistoriske interesser

Møteplasser

- Utvikle møteplasser som er samlende og som setter Evje på kartet
  - Videreutvikle biblioteket
  - Videreutvikle Furuly flerbrukshus og Furuly friluftspark
  - Videreutvikle Evjemoen kino og scene til en arena for flere arrangementstyper

Nærmiljøtiltak

- Sti langs østsiden av Otra
- Plan for utvikling og drift av turløyper i nærområdet

Midler til frivillig arbeid

- Gjennomgang av retningslinjer for tildeling av kulturmidler.

Videreutvikle tilbudet til barn og ungdom

- Videreutvikle ungdomsklubben
- Videreutvikle fritidstilbudet til barn og unge

Informasjon

- Videreutvikle kommunens nettside
- Vurdere elektronisk infotavle på ulike lokasjoner i bygda

Aktiviteter/arrangementer

- Utvikle nye aktiviteter for alle i samarbeid med lag og foreninger.

Næringsutvikling – En kommune som legger til rette for tradisjonsrik og nyskapende næring!

Kompetansearbeidsplasser

- Legge til rette for etableringer i regionen

Landbruk

- Tilskudd til investeringer som sikrer et aktivt landbruk i kommunen

Fritidsnæring

- Bevisst planlegging av hytteområder for å sikre høy kvalitet i de ulike områdene
- Stimulere til aktiviteter knyttet til mineraler/historisk gruvedrift

Reiseliv

- Videreutvikle samarbeidet med reiselivsaktørene i kommunen
- Videreutvikle kommunens turistinformasjon

Regionsenter Evje – Gjennom vekst og utvikling i regionen skaper vi et sterkt regionsenter!

Identitet

- Bruke gruvehistorien i profileringen av kommunen

Tettstedsutvikling Evje sentrum

- Pendlerparkering, området Evje sentrum – Verksmoen/Oddeskogen

Samferdsel

- Jobbe for bedre kollektivtilbud og heving av veistandard på aktuelle veistrekninger

Offentlige tjenester i regionsenteret

- Jobbe aktivt for å beholde og skape flere etableringer av offentlige tjenester som kan betjene regionen

Regionsenteret som bosted

- Legge til rette for attraktive boligområder nært tilknyttet Evje sentrum

Utdanning

- Jobbe for videreutvikling av Setesdal videregående skole, avd. Hornnes

Til slutt i handlingsdelen følger en oversikt over hva det er satset på framover i planperioden. Dette er en tabell der det er satt opp hvilke år de forskjellige tiltakene er tenkt gjennomført. Det er deretter satt kryss for om det er bare administrative (arbeidsmessige) konsekvenser, eller om det også er økonomiske konsekvenser. Det er også satt opp hvem i organisasjonen som har ansvar for de forskjellige tiltakene. Ytterligere tallfesting av tiltakene følger i årsbudsjettet og økonomiplanen.

Vedlegg levekår

TILTAK	ANSVAR	ADM	ØK	Avsatt (inkl mva)	2017 – 2020			
Opprettholde og videreutvikle kvaliteten i tilbudet som gis					17	18	19	20
Oppdatere arbeidsplaner i tråd med overordnet plan for helse og omsorg	PLO/HF	x					x	
Fortsatt satsing på ikt i skolen		x	x	Årlige midler	x	x	x	x
Tiltak fra boligpolitisk handlingsplan - Institusjonsplasser	PLO	x		Utbygging 20 mill	x			
Etablering av voksenopplæringsenter	Rektor usk				x			
Videreutvikling av dagtilbud til mennesker med spesielle behov	HF				x			
Dagtilbud til hjemmeboende mennesker med demenssykdom, utredet i 17	PLO	x	x		x			
Boligtjeneste/NAV–utrede behov for nye ressurser					x			
Barnehagebehovsplan	Rådg. oppvekst	x	x	500 000 Naturbarnehage	x			
				Vurdere etablering av 24 plasser – kostnader evt fra 18			x	x
								x
Samarbeid								
Tidlig innsats	Rådg. oppvekst	x					x	x
SLT-modellen	Rådg. oppvekst	x					x	x
Rusmiddelpolitisk handlingsplan	Rådg. oppvekst	x		Kan bli kostnader i 18 med tiltak «Barn som bekymrer»	x	x	x	x
Kompetanse								
Lederutvikling				Finansiering via avsatte fondsmidler	x	x	x	x
Barn og unge								
Restart av tidlig innsats barnefattigdom (TIBA)-videreføring av prosjekt	HF	x	x	Søke om tilskuddsmidler	x			
Utredning – oppvekst og kultur								
Rehabiliterer Evje-skolene og utbygging nærmiljøanlegg.	Rektorer ved Evjeskolene, drift/forvaltning	x		Investering i øk-planen; 15 mill per år fra 2018, planlegging i 2017, 650 000			x	x
Utredning om organisering av kulturskolen og implementering av ny rammeplan	Kultur/rådgiver oppvekst/ rektorene	x			x			
Frivillighet								
Videreutvikle samarbeidet med Frivilligsentralen		x			x			

ADM = krever administrative ressurser

ØK = økonomiske konsekvenser

Vedlegg kultur og fritid

TILTAK	ANSVAR	ADM	ØK	Avsatt (inkl mva)	2017 – 2020			
Lokalhistorie- og kultur					17	18	19	20
Møteplasser								
Videreutvikling av Furuly	Kult/drift og forv.	x	x		x	x	x	X
Videreutvikling av Evjemoen kino og scene	Kultur			900 000	x			
Sti langs østsiden av Otra	Drift/forv	x	x		x	x	x	X

ADM=krever administrative ressurser

ØK = økonomiske konsekvenser

Vedlegg næringsliv

TILTAK	ANSVAR	ADM	ØK	Avsatt (inkl mva)	2017 – 2020			
Kompetansearbeidsplasser					17	18	19	20
Legge til rette for etableringer i regionen	Rådmann	x			x	x	x	X

ADM = krever administrative ressurser

ØK = økonomiske konsekvenser

Vedlegg regionsenter Evje

TILTAK	ANSVAR	ADM	ØK	Avsatt (inkl mva)	2017 – 2020			
Identitet					17	18	19	20
Bruke gruvehistorien i profileringen av kommunen	Alle	x			x	x	x	x
Samferdsel								
Styrke samarbeidet med nabokommuner om opprusting av fylkesveg 42	Ordf.	x			x	x	x	x
Opprettholde samarbeid med regionrådet om riksveg 9	Ordf.	x			x	x	x	x
Være pådriver for bedre kollektivtransporttilbud til Arendal og Kristiansand	Ordf.	x			x	x	x	x
Offentlige tjenester i regionsenteret								
Beholde og skape flere etableringer av offentlige tjenester som kan betjene regionen	Rådm				x	x	x	x
Utdanning								
Jobbe for et godt tilbud på videregående skole på Setesdal videregående skole, avd. Hornnes	ORDF	x			x	x	x	x
Øke valgmuligheter for elever gjennom flere utdanningsprogram	ORDF	x			x	x	x	x

ADM = krever administrative ressurser

ØK = økonomiske konsekvenser

Økonomiplan

Innledning

Økonomiplanen legges fram i balanse og med positivt netto driftsresultat for perioden 2017 – 2020. Resultatet ligger i perioden med en gjennomsnitt på 1,69 %, dersom vi ser på netto driftsresultat korrigert for bundne fond. Med den utviklingen vi har sett de siste årene vedr. bl.a. ressurskrevende brukere, barnevern, utgifter til bolig mv, ser vi uansett for oss at vi må fortsette en prosess med effektivisering hvert år framover. Økende pensjonsutgifter og økende gjeldsbyrde bidrar også til dette. Det er derfor nødvendig at enhetene er forberedt på mindre handlingsrom framover.

Når det gjelder netto driftsresultat sies det at det bør være 1,75 % for å ha til nødvendige avsetninger/framtidige investeringer. Netto driftsresultat i økonomiplanperioden ligger fra 1,05 til 1,83 % i økonomiplanperioden, med dårligst resultat i 2017. Korrigerer vi for bundne fond er det bedre, fra 1,52 til 1,92 %. Denne korrigeringen gjøres fordi når det gjelder bundne fond er utgifter/inntekter bundet opp til spesielle formål som f.eks. selvkostområdene. De må derfor holdes utenom den vanlige driften av kommunen.

I økonomiplanperioden ser det slik ut (alle tall i hele 1000):

	2017	2018	2019	2020
Netto driftsresultat korrigert for bundne fond	4 571	5 141	4 464	5 663
Netto driftsresultat i %	1,57	1,75	1,52	1,92
Overføring til investering	1 500	1 800	1 399	1 401
Generell avsetning til disposisjonsfond	3 131	3 341	3 065	4 262

Det er lagt opp til følgende låneopptak (utenom startlån):

2017: 15,700 mill
 2018: 16,100 mill
 2019: 10,000 mill
 2020: 8,900 mill

Ordinær lånegjeld (utenom startlån) og disposisjonsfond har en slik utvikling i økonomiplanperioden:

Lån og handlingsregel	2017	2018	2019	2020
Inntekter	291 205	293 884	293 855	295 285
Gjeld 01.01.	204 350	211 620	218 459	218 594
+ lån	15 700	16 100	10 000	8 900
- avdrag	-8 431	-9 261	-9 865	-10 309
Gjeld 31.12	211 620	218 459	218 594	217 185
Gjeld i %	72,67	74,33	74,38	73,55
Bruk disp.fond investering	-872	-698	0	0
Bruk disp.fond drift	-60			
Avsetning disp.fond drift	3 131	3 341	3 065	4 262
Netto avsetning til disp.fond	2 199	2 643	3 065	4 262

Som vi ser av tabellen klarer vi hvert år å sette av mer til disposisjonsfond enn vi bruker. Dette er viktig og nødvendig for å ha buffere framover. Med låneopptakene i denne planen holder vi oss også godt innenfor handlingsregel for gjeld, som setter et tak på 80 % i forhold til driftsinntektene.

Når det gjelder rammetilskudd/skatt, er det det lagt inn en realvekst i frie inntekter fra 2018 og framover (0,5 %) ut fra tidligere års erfaringer. Skjønnsmidler, der vi mottar kr 300 000,- i 2017, ligger kun inne i 2017. Dette gir en vekst på 1,000 mill, fra 17 til 18, 1,300 mill fra 18 til 19, og 1,200 mill fra 19 til 20. Samtidig er det lagt opp til at pensjonsutgiftene øker med 0,500 mill fra 16 til 17, deretter med 250 000 per år. Dette betyr at når vi kommer til 2020 er det lagt inn 1 000 000 mer i pensjonsutgifter enn i 2016.

En siste ting som er viktig å nevne er utbyttet fra Agder Energi. I 2016 vet vi at inntekten blir 9,275 mill. Vi har lagt til grunn samme utbytte gjennom hele økonomiplanperioden.

Økonomiplanens talldel

De følgende sidene inneholder økonomiplanens talldel.

Tallene er holdt i 2017-kroner.

Forklaringer:

Inntekter er generelt satt opp med minus-fortegn, utgifter uten fortegn.

Økonomisk oversikt drift i økonomiplanperioden

Brukerbetalinger	-8 690 500	-8 690 500	-8 690 500	-8 690 500
Andre salgs- og leieinntekter	-30 882 200	-32 605 100	-33 696 400	-34 283 300
Overføringer med krav til motytelser	-26 851 600	-26 608 400	-26 105 200	-25 848 100
Rammetilskudd fra staten	-124 400 000	-125 200 000	-126 000 000	-126 800 000
Andre statlige overføringer	-15 384 600	-15 613 300	-13 781 400	-13 751 800
Andre overføringer	-490 000	-361 000	-275 000	-205 000
Skatt på inntekt og formue	-79 200 000	-79 500 000	-80 000 000	-80 400 000
Eiendomsskatt	-3 660 000	-3 660 000	-3 660 000	-3 660 000
Andre direkte og indirekte skatter	-1 646 000	-1 646 000	-1 646 000	-1 646 000
Sum driftsinntekter	-291 204 900	-293 884 300	-293 854 500	-295 284 700
Lønnsutgifter	155 648 400	156 227 400	155 282 400	155 331 700
Sosiale utgifter	35 383 000	35 350 500	35 356 900	35 350 500
Kjøp som inngår i kommunal prod.	37 829 000	37 389 300	37 492 400	37 334 700
Kjøp som erstatter egen prod.	35 605 000	35 406 800	35 377 400	35 283 200
Overføringer	22 335 300	22 613 300	22 856 100	22 970 100
Avskrivninger	9 800 330	10 800 330	11 300 330	11 300 330
Fordelte utgifter	-1 080 200	-1 080 200	-1 080 100	-1 080 000
Sum driftsutgifter	295 520 830	296 707 430	296 585 430	296 490 530
Brutto driftsresultat	4 315 930	2 823 130	2 730 930	1 205 830
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-10 785 700	-10 810 200	-10 909 700	-10 939 300
Sum eksterne finansinntekter	-10 785 700	-10 810 200	-10 909 700	-10 939 300
Renteutgi., provisjon og andre finansutg.	4 787 500	4 795 700	5 355 400	5 322 400
Avdragsutgifter	8 430 600	9 261 000	9 865 000	10 309 000
Sum eksterne finansutgifter	13 218 100	14 056 700	15 220 400	15 631 400
Res. eksterne finansieringstrans.	2 432 400	3 246 500	4 310 700	4 692 100
Motpost avskrivninger	-9 800 330	-10 800 330	-11 300 330	-11 300 330
Netto driftsresultat	-3 052 000	-4 730 700	-4 258 700	-5 402 400
I %	1,05	1,61	1,45	1,83
Netto driftsresultat korr. for bundne fond	-4 571 000	-5 141 100	-4 464 300	-5 662 500
I % korr for bundne fond	1,57	1,75	1,52	1,92
Bruk tidli. års regnskapsm. mindreforbr.	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-60 000	0	0	0
Bruk av bundne fond	-3 019 600	-1 927 700	-1 432 500	-1 317 400
Sum bruk av avsetninger	-3 079 600	-1 927 700	-1 432 500	-1 317 400
Overført til investeringsregnskapet	1 500 000	1 800 000	1 399 400	1 400 800
Avsetninger disposisjonsfond	3 131 000	3 341 100	3 064 900	4 261 700
Avsetninger til budne ford	1 500 600	1 517 300	1 226 900	1 057 300
Sum avsetninger	6 131 600	6 658 400	5 691 200	6 719 800
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0	0	0

Budsjettskjema 1a i økonomiplanperioden:

(Tall i 1000 kroner)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-79 200	-79 500	-80 000	-80 400
Ordinært rammetilskudd	-124 400	-125 200	-126 000	-126 800
Eiendomsskatt	-3 660	-3 660	-3 660	-3 660
Andre direkte eller indirekte skatter	-1 646	-1 646	-1 646	-1 646
Andre generelle statstilskudd	0	0	0	0
Sum frie disponible inntekter	-208 906	-210 006	-211 306	-212 506
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte	-10 786	-10 810	-10 910	-10 939
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	4 788	4 796	5 355	5 322
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 431	9 261	9 865	10 309
Netto finansinntekter/-utgifter	2 432	3 247	4 311	4 692
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Dekning av tidl. års regnskapsmess. Merforbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	3 131	3 341	3 065	4 262
Til bundne avsetninger	746	746	746	746
Bruk av tidl. års regnskapsmess. Mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-700	-700	-700	-700
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0
Netto avsetninger	3 177	3 387	3 111	4 308
FORDELING				
Overført til investeringsbudsjettet	1 500	1 800	1 399	1 401
Til fordeling drift	-201 797	-201 572	-202 485	-202 105
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	201 797	201 572	202 485	202 105
Regnsk. mer- (+) / mindreforbruk (-)	0	0	0	0

Kommentarer: Når det gjelder rammetilskudd og skatt, er det lagt opp til en realvekst på 0,5 % per år. Skjønn er kun lagt inn i 2017. Se innledende kommentarer

Det er lagt opp til en svakt økende rente, noe som får utslag både når det gjelder utgifter og inntekter. Prognose for flytende rente på lån er 1,5 % i 2017 og 1,8 % i 19 og 1,82 % i 20.

Budsjettskjema 1b i økonomiplanperioden (utvikling per enhet):

Budsjettskjema 1b i økonomiplanen	2017	2018	2019	2020
Politiske styrings og kontrollorganer	2 417 300	2 282 300	2 467 800	2 282 300
Sentraladministrasjonen	31 547 700	31 586 700	31 672 700	31 642 100
Leirskolen	0	0	0	0
Støttetiltak	664 000	664 000	664 000	664 000
Kultur	6 533 600	6 533 600	6 533 600	6 533 400
Hornnes skule	9 985 400	9 985 400	9 985 400	9 985 400
Evje Barneskule	17 975 300	17 975 300	17 975 300	17 975 300
Evje Ungdomsskule	15 317 100	15 428 500	15 308 400	14 918 500
Enhet for barnehage	18 128 200	18 128 200	18 128 200	18 128 200
Midt-Agder Barnevern og ppt	9 914 000	9 914 000	9 914 000	9 914 000
Helse- og familie	29 238 100	28 822 700	29 528 000	29 544 000
Pleie- og omsorg	40 280 600	40 332 800	40 332 800	40 332 800
Lokalmedisinske tjenester	1 666 800	1 666 800	1 666 800	1 666 800
Drift og forvaltning	28 801 600	28 426 600	28 426 600	28 426 600
Selvkost	-132 500	-144 800	-146 600	-134 900
Finans (ansvar som tilhører 1b)	-8 250 300	-8 239 400	-8 431 700	-8 482 800
Reservert for lønn/pensjon	-2 290 300	-1 790 300	-1 540 300	-1 290 300
Sum fordelt	201 796 600	201 572 400	202 485 000	202 105 400

Det er noen variasjoner i utgifter mellom årene, vi går gjennom de viktigste av dem her:

Politiske styrings og kontrollorganer:

- Utgifter til valg varierer.

Sentraladministrasjonen:

- Endringer vedr konsesjonskraft gir noen små variasjoner i inntekter framover.
- I 2016 ligger det inne utgifter til kjøp av nytt barnehageprogram, kr 120 000,-. Dette er en engangsutgift, kr 60 000,- dekkes inn via enhetsfond for barnehage.

Evje ungdomsskole:

- Variasjoner i utgifter til støttetiltak. Utgiften går ned fra 2019, og en ytterligere nedgang i 2020.
- Noe variasjon også i inntekter på området Grunnskoleopplæring for voksne.

Enhet for barnehage

- En liten reduksjon i inntekter fra 2017.

Enhet for helse og familie:

- Det er lagt til grunn mottak 20 flyktninger ihht plan framover, og dette vil gi endringer. Det vil være variasjoner i integreringstilskudd og introduksjonsstønad, og trolig også i andre utgifter. Ansvarsområde flyktning ligger med netto inntekt i alle årene framover, høyest inntekt i 2017, deretter svakt synkende. Det er viktig å huske på at det blir utgifter i andre tjenester.

- På særlige tiltak funksjonshemmede er det lagt inn ekstra årsverk fram til august 2017, noe som skal bety en nedgang i utgiftene fra og med 2018.
- Når det gjelder økonomisk sosialhjelp, er det lagt inn en nedgang på kr 100 000,- fra og med 2018, ut fra tanken om at tiltakene vi setter inn, må få effekt.

Enhet for pleie og omsorg.

- Det er påregnet en noe økt utgift på kjøh fra og med 2018, det er første hele året da det er et samarbeid bare mellom Bygland og Evje.
- Det ligger inne et mindre beløp kun i 2017 til kjøp av noe utstyr på kjøkkenet.

Drift og forvaltning:

- I 2016 er det lagt inn 300 000,- pluss merverdiavgift til konsulent i forbindelse med kommuneplanarbeid.

Selvkost

- Inndekning av underskudd på renovasjon fra tidligere år bidrar til at det er netto inntekt på dette området i hele perioden.

Reservert for lønn/pensjon

- En økning i pensjonsutgiftene på 500 000,- fra 17 til 18, deretter kr 250 000 per år for de to siste årene i økonomiplanperioden.

Finans:

- Her varierer inntektene på rentekompensasjon.

Oversikt over investeringer mv

Oversikt over investeringer og finansiering ser slik ut i økonomiplanperioden:

	Ramme 2017	Ramme 2018	Ramme 2019	Ramme 2020
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Overføringer med krav til motytelse	-18 246 200	-3 065 000	-3 065 000	-3 065 000
Andre overføringer			-5 300 000	-6 350 000
Sum inntekter	-18 646 200	-3 465 000	-8 765 000	-9 815 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon	30 084 700	18 010 000	16 010 000	16 010 000
Overføringer	5 646 200	3 065 000	3 065 000	3 065 000
Sum utgifter	35 730 900	21 075 000	19 075 000	19 075 000
Avdragsutgifter	966 800	968 100	1 169 400	1 170 800
Utlån	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	600 000	600 000	600 000	600 000
Sum finansieringstransaksjoner	4 566 800	4 568 100	4 769 400	4 770 800
Finansieringsbehov	21 651 500	22 178 100	15 079 400	14 030 800
Bruk av lån	-18 700 000	-19 100 000	-13 000 000	-11 900 000
Mottatte avdrag på utlån	-580 000	-580 000	-680 000	-730 000
Overføringer fra driftsregnskapet	-1 500 000	-1 800 000	-1 399 400	-1 400 800
Bruk av disposisjonsfond	-871 500	-698 100	0	0
Sum finansiering	-21 651 500	-22 178 100	-15 079 400	-14 030 800
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Bruk av lån er inkludert startlån, det er anslått et utlån på 3 mill per år.

Investeringene fordeler seg på prosjekter som følger:

	2017	2018	2019	2020
Kjøp bolig mv	2 000 000	0	0	0
Refusjon fra andre (private)	-1 600 000	0	0	0
Overtakelse av Stusslistugu	400 000	0	0	0
Nybygg	400 000	0	0	0
Mva, generell kompensasjonsordning	100 000	0	0	0
Mva -kompensasjon inntekt	-100 000	0	0	0
Naturbarnehage Hornnes	400 000	0	0	0
Kjøp av datautstyr (PC, servere, skrivere m.v.)	220 000	260 000	260 000	260 000
Mva, generell kompensasjonsordning	55 000	65 000	65 000	65 000
Mva -kompensasjon inntekt	-55 000	-65 000	-65 000	-65 000
Ikt i skolen	220 000	260 000	260 000	260 000
Nybygg	106 700	0	0	0
Mva, generell kompensasjonsordning	26 700	0	0	0
Mva -kompensasjon inntekt	-26 700	0	0	0
Ombygging svømmehall	106 700	0	0	0
Spillemidler til egne anlegg	0	0	-4 000 000	-4 750 000
Flerbrukshall	0	0	-4 000 000	-4 750 000
Nybygg	0	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Andre konsulenttenester	520 000	0	0	0
Mva, generell kompensasjonsordning	130 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Mva -kompensasjon inntekt	-130 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Investering Evjeskolene	520 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Inventar mv	400 000	0	0	0
Nybygg	15 000 000	0	0	0
Mva, generell kompensasjonsordning	3 850 000	0	0	0
Refusjon fra staten	-11 000 000	0	0	0
Mva -kompensasjon inntekt	-3 850 000	0	0	0
Ombygging Evjeheimen	4 400 000	0	0	0
Utlån startlån	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Bruk av startlån	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Startlån og tilskudd (husbank)	0	0	0	0
Avdragsutgifter på startlån	966 800	968 100	1 169 400	1 170 800
Mottatte avdrag på startlån	-550 000	-550 000	-650 000	-700 000
Avdrag etableringslån	416 800	418 100	519 400	470 800
Nybygg	2 750 000	2 875 000	1 875 000	1 875 000
Nybygg	2 750 000	2 875 000	1 875 000	1 875 000
ikke spes VA i økonomiplanen	5 500 000	5 750 000	3 750 000	3 750 000
Nybygg	720 000	0	0	0
Mva, generell kompensasjonsordning	180 000	0	0	0
Mva -kompensasjon inntekt	-180 000	0	0	0
Spillemidler til egne anlegg	0	0	0	-300 000

Kommuneplan 2010 - 2021

Samfunnsdel

Oppgradering kino	720 000	0	0	-300 000
Spillemidler til egne anlegg	0	0	-1 300 000	-1 300 000
Friidrettsanlegg Hornnes	0	0	-1 300 000	-1 300 000
Inventar mv	480 000	0	0	0
Nybygg	1 488 000	0	0	0
Mva, generell kompensasjonsordning	492 000	0	0	0
Mva -kompensasjon inntekt	-492 000	0	0	0
Fortau Verksvegen	1 968 000	0	0	0
Salg av fast eiendom	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Tomtesalg	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Nybygg	3 000 000	0	0	0
Andre konsulenttenester	250 000	0	0	0
Mva, generell kompensasjonsordning	812 500	0	0	0
Mva fra investering fra 2015	-812 500	0	0	0
Brannstasjonen: Garasje	3 250 000	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler i andre selskap	600 000	600 000	600 000	600 000
Egenkapitalkrav KLP	600 000	600 000	600 000	600 000
Mottatte avdrag på andre lån	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Lån Flatebygd vannverk	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Bruk av lån fra statlige låneinstitusjoner	-15 700 000	-16 100 000	-10 000 000	-8 900 000
Bruk av disposisjonsfond, investering	-871 500	-698 100	0	0
Overføring fra driftsregnskapet (driftsmidler)	-1 500 000	-1 800 000	-1 399 400	-1 400 800
Andre finanstransaksjoner	-18 071 500	-18 598 100	-11 399 400	-10 300 800

Som tabellen over viser, er spillemidler for flerbrukshallen og friidrettsanlegget lagt opp som inntekt i 19 og 20. Spillemidler for kinoen er lagt inn i 2020. Vi vet ikke når vi vil motta disse midlene.

Investeringene i 2017 er omtalt i årsbudsjettet. Videre i økonomiplanperioden er det investering i Evje-skolene som er lagt inn, denne investeringen vil vi komme tilbake til.

Når det gjelder startlån, har vi ut fra erfaringstall per nå lagt opp et låneopptak på 5,000 mill i 2017 og i 2019. Ved endring i etterspørsel kan dette endre seg.

Prognose for gjeld, finansinntekter, skatt og rammetilskudd, og bruk og avsetning til fond i økonomiplanperioden

Utvikling i langsiktig gjeld	2017	2018	2019	2020
Startlån 01.01	19 097	23 130	22 162	25 992
+ lån	5 000		5 000	
- avdrag	-967	-968	-1 169	-1 171
Gjeld 31.12	23 130	22 162	25 992	24 822
Ordinære lån 01.01	204 350	211 620	218 459	218 594
+ lån	15 700	16 100	10 000	8 900
- avdrag	-8 431	-9 261	-9 865	-10 309
Ordinære lån 31.12	211 620	218 459	218 594	217 185

Flytende lånerente er budsjettert med 1,5 % i 17 og 18, , 1,8 % i 19 og 1,82 % i 20.

Prognose finansinntekter				
(alle tall i hele 1000)	2017	2018	2019	2020
Utbytte Agder Energi	9 275	9 275	9 275	9 275
Ordinære renteinntekter	1 201	1 201	1 201	1 231
Forsinkelsesrente	25	25	25	25
Andre renteinntekter	10	9	9	8
Startlån	275	300	400	400
	10 788	10 810	10 910	10 939

Den lave renta gir også lavere renteinntekter. Noe høyere rente fra startlån pga at det er beregnet større utlån.

Agder Energi ligger på samme nivå som i 2017 i hele perioden.

Utvikling i skatt og rammetilskudd				
(alle tall i hele 1000)	2017	2018	2019	2020
Skatt	-80 100	-80 400	-80 900	-81 300
Rammetilskudd	-124 400	-125 200	-126 000	-126 800
Eiendomsskatt	-3 660	-3 660	-3 660	-3 660
Sum skatter og rammetilskudd	-208 160	-209 260	-210 560	-211 760

KS sin prognosemodell er lagt til grunn. Det er brukt alternativ modell, som bl.a. går ut fra 3-årig skatteinngang. Folketall per 01.01.2017 er oppdatert til 3651. Det er i tråd med ssb's anslag, og stemmer godt med folketall per oktober (Det lå på 3640 i slutten av oktober, i følge folkeregisteret.) Inne i anslag for skatt er skatt på inntekt og formue med 79,200 mill, mens det er forventet en naturressursskatt på 0,900 mill.

I økonomiplanen er det lagt inn en vekst på 0,5 % per år. Skjønn er kun lagt inn i 2017. Det er justert for Ingar (inntektsgarantisystemet) der det kan forventes et uttrekk i 18, 19 og 20.

Bruk av / avsetning til fond (alle tall i hele 1000)	2017	2018	2019	2020
Investeringsregnskapet:				
Disposisjonsfond, bruk	-872	-698	0	0
Driftsregnskapet:				
Disposisjonsfond:				
Avsetning til disposisjonsfond	3 131	3 341	3 065	4 262
Bruk enhetsfond	-60			
Total endring disp.fond	2 199	2 643	3 065	4 262
Bundne driftsfond i drift:				
Bruk:				
Konsesjonsavgiftsfond	-700	-700	-700	-700
Selvkostfond vann	-1 114	-598	-431	-348
Selvkostfond avløp	-1 071	-484	-212	-212
Selvkostfond feiing	-80	-86	-29	-30
Selvkostfond slam	-55	-59	-60	-28
Avsetning				
Konsesjonsavgiftsfond	746	746	746	746
Fond vedr. voksenopplæring (norsk m samf.kunnskap)	577	625	352	195
Renter til selvkostfond mv	167	136	119	107
Diverse mindre fond	10	10	10	10

I denne oversikten er det både avsetning og bruk i skjema 1a) - avsetning/bruk bestemt av kommunestyret og forventet bruk/avsetning ihht skjema 1b) – Diverse bundne driftsfond mv som disponeres av administrasjonen på bakgrunn av delegasjon eller forskrifter.